

[Jørgen Jørgensen.]

holde et Oplysningsarbejde, et frivilligt Ungdomsarbejde i Gang. Vi maa alle anse det for meget anerkendelsesværdigt, at et saadant Arbejde er sat i Gang i saa stor Udstrækning, som Tilfældet er i By og paa Land, men mange Steder stiller Lokalemangel sig hindrende i Vejen for, at et sundt og naturligt Ungdomsliv kan udfolde sig, og derfor ser jeg med stor Tilfredshed, at man overalt, hvor man kan, støtter og hjælper Ungdommen til at faa lyse og rummelige Lokaler at samles i. Det glæder mig ogsaa at se, hvordan man ud over Landet benytter de nye Gymnastiklokaler i Skolerne til Sammenkomster for Sognets Beboere og for Ungdommen. Jeg tror, man dør løser en Opgave af stor Betydning. Mange Steder vil man ude i Sognene ikke anse det for forsvarlig Økonomi at ofre store Beløb paa at bygge en Gymnastiksal og Lokaler, som er egnede for Foretagsvirksomhed, Foreningsvirksomhed, og samtidig at ofre Penge fra de samme Beboere til et Forsamlingshus, og da de eksisterende Forsamlingshuse Landet over i en Mængde Tilfælde trænger i høj Grad til at blive afløst af noget nyt og bedre, vil ofte den Gymnastiksal og de Lokaler, der bygges ved de nye Skoler, blive Samlingsstedet for Egnens Befolkning og for Ungdommen. Og det anser jeg for at være en god Løsning af Problemet de allerfleste Steder, ogsaa af den Grund, at jeg tror det er nyttigt, at Brugen af disse Huse er inde under bestemte Regler, som lettere lader sig gennemføre, hvor Kommunalbestyrelsen har Ansvar, end de mange Steder, hvor det er en mere tilfældig Bestyrelse, der ejer det paagældende Forsamlingshus. Jeg ser derfor med stor Tilfredshed, at man overalt søger at lægge Tingene til Rette ved Nybygningen af Skoler ude omkring ogsaa med det for Øje, at det kan give Muligheder for Ungdomsarbejde, for Foreningsarbejde paa Stedet, og jeg har ikke noget at indvende imod, hvis man kan finde Former til Støtte for Indretning af Lokaler til dette Brug, endda ogsaa ud over, hvad der nu gives Muligheder for i Lovforslaget her.

Jeg har heller ikke noget at indvende imod, at man lader den Bestemmelse i den oprindelige Lov gaa ud, som begrænsede de Beløb, der kunde anvendes til Renter og Afdrag, til 900 000 Kr. Man var ikke fra Undervisningsministeriets Side i sin Tid særlig ivrig for at faa denne Bestemmelse ind, men den blev sat ind af økonomiske og finansielle Grunde. Vi var dengang ikke saa vant til at tumle med Millioner,

som vi er blevet siden, men Bestemmelsen har ikke haft nogen praktisk Betydning indtil nu, saa den har ikke været nogen Hindring for, at Skoleordningen kunde gennemføres. De Beløb, der hidtil har skullet forrentes, har ogsaa kunnet forrentes, saa vidt jeg har forstaaet, inden for de Beløb, der har været til Raadighed af Bevillingen, og Frygten hos Kommunerne for, at der skulde komme et Tidspunkt, hvor man ikke længere kunde forvente det Tilskud, Loven anviste, fordi Maksimumssummen her var en Hindring, tror jeg aldrig har været særlig stor, fordi man altid er gaaet ud fra, at naar man havde en Tilskudsordning i en Lov, og en væsentlig Del af Landets Kommuner havde faaet Del i Tilskuddene, vilde man ikke pludselig kunne standse, men vilde være nødt til at forhøje det Maksimumsbeløb, der oprindeligt var fastsat i Loven. Derfor ser jeg med stor Tilfredshed paa, at man nu ophæver denne Maksimumsbestemmelse og gennemfører den Ændring, Lovforslaget giver Anvisning paa.

Det ærede Medlem Hr. Hans Pinstrup nævnte Spørgsmaalet om Støtte til Skolebyggeriet ved Friskolerne. Jeg gaar ud fra, at det Udvalg, som er nedsat af den tidligere Undervisningsminister om Friskolens Forhold, og som til sin Tid kommer med en Betænkning, som Ministeren kan bygge et Forslag paa, der kan give Muligheder for den Støtte til Friskolerne, som i saa høj Grad er paakrævet, ogsaa vil tage Spørgsmaalet op om Støtte til Byggeriet. Det vil naturligt høre til inden for det Arbejdsomraade, som dette Udvalg har med at gøre.

Det er jo rigtigt, at hvis denne Ordning med de Tilskud, som her er foreslaaet, gennemføres, betyder det meget store Udgifter for Staten. Her er regnet med en Støtte paa mindst 100 Mill. Kr., dels som Forrentningstilskud og dels som direkte Tilskud, og det er mange Penge. Jeg tror imidlertid, at vi med stor Tilfredshed skal se paa, at disse Penge bliver anvendt til dette Formaal. Det er en meget vigtig Ting, at den opvoksende Slægt faar gode Vilkaar at leve under i den Tid, hvor de er henvist til Skolen, og de Lærerkrafter, der staar i Skolerne ud over Landet, har ogsaa et rimeligt Krav paa at faa gode ydre Vilkaar at arbejde under, og det giver denne Skoleordning dem. De ydre Rammer er selvfølgelig ikke det vigtigste ved en Skole, men de har deres Betydning, og naar saa mange gode Kvinder og Mænd ofrer al deres Interesse og Kærlighed